

Rapportage Tip Maastricht toegankelijkheid

26 oktober 2018

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	2
2. Rechte tellingen	3
Toegankelijkheid	3
3. Onderzoeksverantwoording	22
Toponderzoek	23

1. Samenvatting

Op vraag "1 Hoe belangrijk vindt u het dat er aandacht wordt besteed aan het verbeteren van de toegankelijkheid in onze gemeente?" antwoordt 93% van de respondenten: "(zeer) belangrijk". 2% van de respondenten antwoordt: "(zeer) onbelangrijk". Het meest gekozen antwoord (48%) is: "Zeer belangrijk".

Op stelling 2 'Onze gemeente is een toegankelijke gemeente voor mensen met een lichamelijke of psychische beperking' antwoordt 18% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 21% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (42%) is: "Neutraal".

Op vraag "3 Zijn er, volgens u, locaties waar de toegankelijkheid verbeterd mag worden in onze gemeente?" antwoordt 66% van de respondenten: "Weet niet".

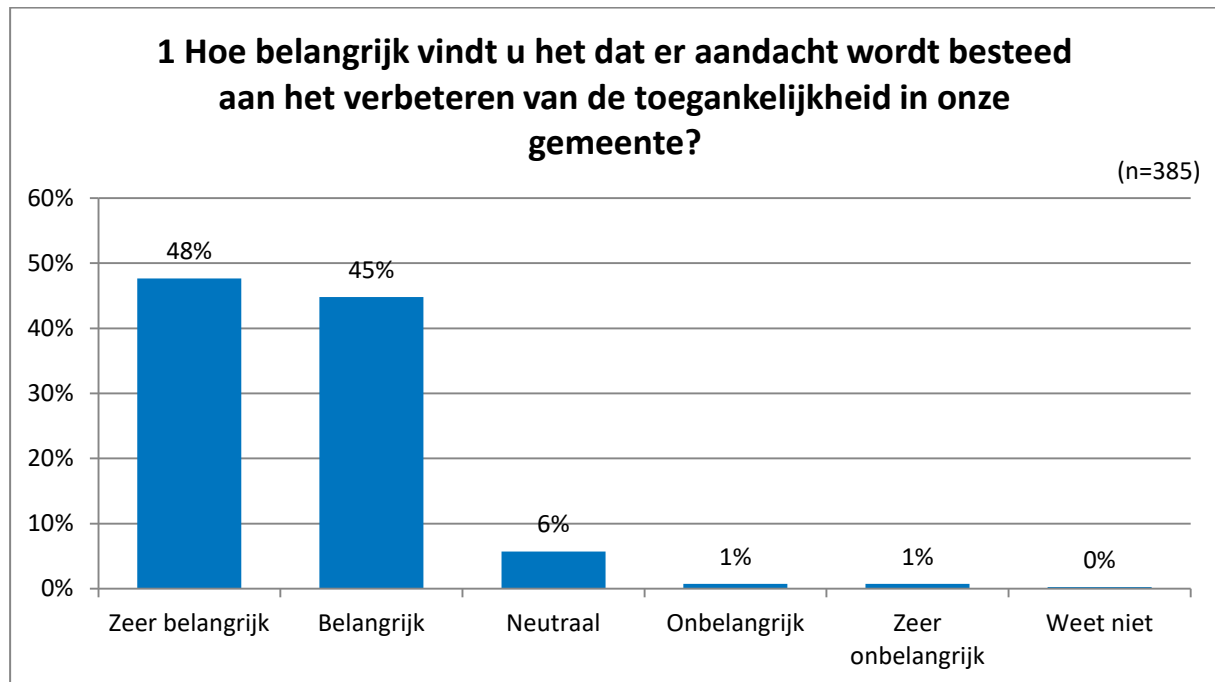
Op stelling 4 'Een samenleving waarin mensen met een beperking volwaardig kunnen meedoen is mogelijk' antwoordt 75% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 10% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (51%) is: "Mee eens".

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TIP Maastricht, waarbij 393 deelnemers zijn geraadpleegd.

2. Rechte tellingen

Toegankelijkheid

In een nieuw VN-verdrag staat beschreven dat de toegankelijkheid in het algemeen moet worden verbeterd zodat mensen met een beperking mee kunnen doen in de samenleving. Men streeft naar een zo toegankelijk mogelijke gemeente op gebieden als werk, scholen, infrastructuur, vervoer etc. voor mensen met zowel een lichamelijke als psychische beperking.

Op vraag "4 Hoe belangrijk vindt u het dat er aandacht wordt besteed aan het verbeteren van de toegankelijkheid in onze gemeente?" antwoordt 93% van de respondenten: "(zeer) belangrijk". 2% van de respondenten antwoordt: "(zeer) onbelangrijk". Het meest gekozen antwoord (48%) is: "Zeer belangrijk".

Toelichting

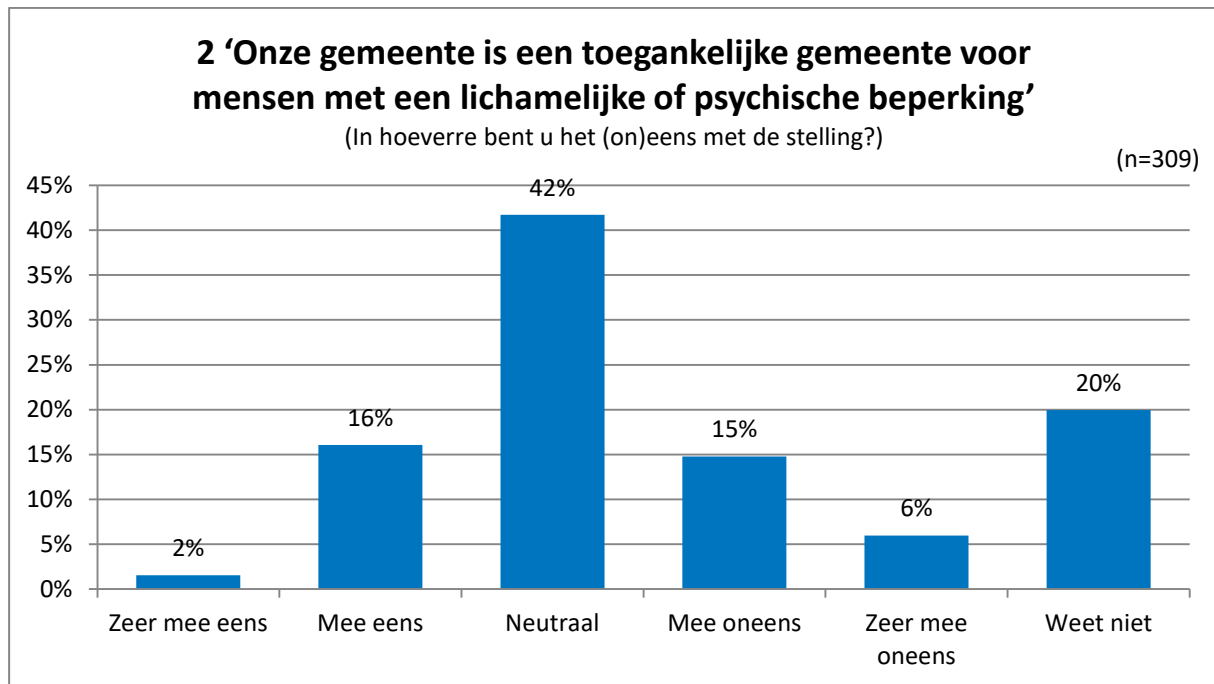
- Zeer belangrijk**
- Begrijp alleen niet zo goed, dat er nu nog steeds niks aan veranderd is. in de jaren 90 was dit al besloten. toegankelijkheid van bus en trein. openbare gebouwen en dan wordt er nog door de gemeente openbare gebouwen vergund zonder dat deze toegankelijk zijn voor rolstoelgebruikers Timmerfabriek en Lumiere zij daar schoolvoorbeeld van. 2018.
  - Beste voorbeeld is de Heugemerstraat in Maastricht. Het kloppende hart van de wijk is volkomen ontoegankelijk voor mensen met een fysieke beperking. Gemeente Maastricht is hiervan al jaren op de hoogte, op gesprekken met de buurt heeft de gemeente ontmoedigingsbeleid en smoesjes toegepast met een onveranderde ontoegankelijkheid van deze straat tot gevolg. Schandalig!
  - De mensen met een beperking (fysiek) hebben het toch al moeilijk genoeg. Om altijd maar de hulp van anderen te moeten vragen is vervelend. Anderzijds bevorderen deze ook de samenhang tussen mensen. Is een bindende factor. Het geeft doel in andermans leven.
  - Deze doelgroepen moet je juist extra helpen zodat zij niet vervreemden van de maatschappij, met alle gevolgen van dien .

- Dit spreekt voor zichzelf
- Het taalgebruik van ambtenaren laat zéér te wensen over. Het is ambtenaren-taal, voor 'normale mensen al zeer moeilijk te lezen, laat staan voor mensen die enigszins een beperking hebben. Het lijkt erop dat op die manier ambtenaren hun eigen baan in stand willen houden, door erg 'duur' te doen.
- Iedereen kan een lichamelijke of psychische beperking overkomen, dag en nacht, week in week uit! En Maastricht schenkt voorlopig voldoende aandacht aan.
- Iedereen moet fatsoenlijke toegang hebben tot de gemeente.
- Ik ben zelf werkzaam in dit gebied en na 30 jaar werken zie ik nog weinig van inclusie, toegankelijkheid, zelfs nieuwe gebouwen zoals de Geusselt zijn een groot probleem qua toegankelijkheid, dus is er veel meer aandacht en praktische zaken nodig
- Ik zit zelf i een rolstoel, ben dagelijks geconfronteerd met zeer onveilige situaties, stoepen zijn bezet door scooters en fietsen - dus geen toegankelijkheid of ernstig beperkt.
- Laten we met het simpelste beginnen. Maastricht scoort heeeel slecht met openbare wc's . Maar nog erger is dat in deze binnenstad één horecagelegenheid is waar mijn invalide familielid in rolstoel naar het toilet kan. (Museum aan het Vrijthof). Een stad die zoveel toeristen wilt hebben, wilt schijnbaar geen mindervaliden.....
- Lijkt me heel belangrijk: iedere burger/es moet op zijn minst op de hoogte kunnen zijn van zaken die spelen in onze gemeente
- Openbaar vervoer. Een nieuwe dienstverlener waarbij het aantal haltes wordt verminderd en bushokjes verdwijnen.

- Belangrijk
- Dit lijkt mij in onze tijd, waarin gelijke kansen voor iedereen vooropstaat, nogal een retorische vraag.
  - Iedereen telt mee in onze maatschappij en moet mee kunnen doen.
  - Kosten moeten niet onredelijk hoog zijn in verhouding tot het verwachte gebruik door mensen met beperkingen. Zeker niet als de toegankelijkheid ook middels hulp van medemensen makkelijk geregeld kan worden.
  - Ook mensen met een beperking moeten aan het dagelijkse leven goed kunnen deelnemen.
  - Voor zoiets moet het niet nodig zijn dat er een VN-verdrag moet worden afgesloten. Dit zijn dezelfde soort mensen als ene Postma die zich verschrikkelijk belangrijk vinden.

Neutraal

- Iedereen moet kunnen participeren en zich binnen de gemeente deel voelen van de gemeenschap. Dit kent echter grenzen, een handicap is nu eenmaal een beperking in het kunnen deelnemen als iemand zonder handicap. Daar waar het kan kan er rekening mee gehouden worden mbt inrichting van overheids gebouwen en de inrichting van de openbare ruimte. Laatst was ik met mijn tante van 80 met de rolstoel in de binnenstad, dan valt op hoeveel ongelimiteerde ruimte de commerciële bedrijven innemen. Op alle stoepen in het centrum, die overigens erg smal zijn voor een rolstoel, staan reclame borden, en andere obstakels, waardoor een vrije doorgaan bemoeilijkt wordt. Dat ondernemers te weinig bewustzijn hebben van wat dat betekent als je in een rolstoel zit, is duidelijk. Het aandacht hiervoor hebben, voor mensen die slecht te been zijn, voor wandelwagens en rolstoelen voor mensen met hoge hakken etc is geen overbodige luxe. De keus voor kinderkopjes als bestrating is begrijpelijk en geeft een rustieke uitstraling in de stad, de keus voor gladde stoepen waar iemand vanwege belemmeringen mbt lopen, gebruik van kan maken is prima, maar het plaatsen van traag meubilair, prullenbakken, lantaarnpalen reclame borden op die stoepen is ergerlijk.
- Zolang er maar geen sprake is van positieve discriminatie. Gewoon de beste moet aangenomen worden en wel of geen handicap doet er niets mee te maken hebben

Op stelling 5 ‘Onze gemeente is een toegankelijke gemeente voor mensen met een lichamelijke of psychische beperking’ antwoordt 18% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 21% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (42%) is: "Neutraal".

Toelichting

- Mee eens**
- Alles is aan gedacht zelfs een lift
  - Ergens mee eens, maar er staan talloze obstakels op andere gedeelten van het trottoir, zodat het toch moeilijk blijft voor mensen die in een rolstoel zitten, en daar wordt niets aangedaan.
  - Voorlopig scoort de gemeente Maastricht - in mijn ogen - nog een ruime voldoende.
- Neutraal**
- Er kan nog veel verbeterd worden.
  - Ik ben niet goed op de hoogte van die toegankelijkheden.
  - Je kan onmogelijk voor alle soorten handicaps voorzieningen treffen.
- Mee oneens**
- Als ik een half uur op de website iets moet zoeken naar een antwoord vind ik dat ook een vorm van ontoegankelijk
  - Als je ziet hoe slecht veel fietspaden en trottoirs zijn, daar zullen mensen met rolstoel, scootmobiel, krukken, veel problemen hebben. Zelfs voor valide en bekwame fietsers is het vaak heel lastig.
  - Als U door de binnenstad rijdt met uw rollator, invaliden-karretje en zulks, dan wordt je door elkaar gehussebusd. Ook met de fiets is het nauwelijks nog te doen. Je moet wel een speciaal veerkrachtig zadel hebben. Ik zou er een buut van kunnen maken. Niet om te lachen en daardoor juist om te lachen.

- Deels is er met de inrichting van overheids gebouwen rekening gehouden met mensen met beperkingen. De kosten voor het parkeren echter maken het al een stuk minder toegankelijk, en vele mensen met een psychische beperking kunnen slecht tegen omgevingsprikkels. Daar zijn de winkels niet op ingericht. De jonge garde verkopers en verkoopsters draaien harde onhebbelijke muziek en in iedere winkel is er andere muziek hetgeen erg vermoeiend is voor veel mensen en wat de toegankelijkheid van de gemeente beperkt voor ook deze doelgroep.
- Er zijn mensen met lichamelijke, dus fysieke problemen die wel ernstig zijn, maar niet ernstig genoeg om voor een invaliden kaart of -parkeerplaats in aanmerking te komen.
Deze mensen vallen continue tussen wal en schip omdat de parkeertarieven steeds hoger worden, en nu zelfs voor korte periode (boodschap of iets te eten halen) bij het station de scooter of fiets perse in die ondergrondse parking moet.
Om maar een paar dingen te noemen. De gebouwen zijn dan wel toegankelijk, maar het centrum een heel stuk minder.
- Ik zie vaak dat fysiek gehandicapte mensen moeilijk op de stoepen kunnen rijden. Overall staan obstakels en hoge drempels bij sommige zaken. In gezondheidscentra is dit gelukkig niet zo.
- In rtv Maastricht kwamen mensen met een beperking aan het woord waaruit bleek, dat Maastricht op meerdere plekken slecht/niet toegankelijk was/is.
- TOEGANKELIJKHEID: OOK DE WEBSITE VAN DE GEMEENTE EN DAN DE JUISTE AMBENAAR AAN DE LIJN KRIJGEN. JE KOMT NIET VERDER DAN DE CENTRALE!

Zeer mee
oneens

- Als de gemeente eens zou beginnen met de handhaving van Wet en Regels zou dat op termijn wel eens kunnen gebeuren.
- Fatale wegbedekking met kinderkopjes , slechte onderhoud fietspaden en stoepen
- Ik ken genoeg voorbeelden uit mijn omgeving waarbij je je afvraagt hoe is het mogelijk dat deze mensen niet geholpen worden. De bureaucratie is ongelofelijk, ieder wil er zijn plasje overdoen met het resultaat dat alles veel te lang duurt of er gebeurt gewoon niks.
- Voor mensen met een lichamelijke beperking weet ik niet, voor mensen met een psychische óf verstandelijke (!!) beperking is het taalgebruik vaak niet te begrijpen, zéker in brieven.
- Zie boven, na 30 jaar zie ik het alleen maar slechter worden, en ondervind ik heel regelmatig ernstige toegankelijkheidsproblemen als ik met mensen met een beperking in Maastricht naar toe ga, fysiek > kijk eens naar Hotel Derlon, OLV plein, daar is een kleine hellingbaan bij de ingang maar daar staan altijd terrastafeltjes, als je er iets van zegt omdat je met iemand met een rolstoel of slecht ter been naar binnen wilt, is er geen medewerking, winkels idem dito, maar ook bejegening naar verwarde mensen toe is ver beneden de maat, er wordt veel gediscrimineerd, dus het gaat niet alleen om fysieke toegankelijkheid maar ik ben van mening dat er ook veel meer geïnvesteerd moet worden in verandering van attitude, sociale verandering dus, in Maastricht mogen alleen de succesvolle, rijke en volledig "normale" mensen mee doen.
- Zie nergens mensen met een beperking werken????

Weet niet

- Ik heb zelf geen lichamelijke of psychische beperking, dus ik kan hier zelf voor mijn gevoel onvoldoende over oordelen.
- Omdat ik zelf geen beperking heb, heb ik totaal geen idee hoe toegankelijk Maastricht is voor mensen met een beperking

- Persoonlijk hier geen enkele ervaring hier mee.het is wel erg belangrijk om hier rekening mee te houden.

2.1 Kunt u toelichten waarom u onze gemeente een toegankelijke gemeente vindt? (n=74)

Toelichting (59%):

- Aanwezigheid van veel liften e.d.
- Afgelopen jaren flinke vorderingen gemaakt op dit terrein; niet doorschieten
- Alle gemeentelijke instellingen zijn ook voor mensen met een lichamelijke beperking goed bereikbaar
- Alles rolstoeltoegankelijk. Maar voor doven en blinden mag meer faciliteiten worden geboden.
- Altijd en overal wordt waar mogelijk (zowel fysiek als financieel) hiermee rekening gehouden
- Ben zelf niet beperkt maar zie op veel plekken voorzieningen en aanpassingen die toegankelijkheid bevorderen.
- Bij sommige plaatsen wel, maar het merendeel van het centrum is het gewoon hopeloos
- Bijna overal goed bereikbaar
- Dat bijna alles voor handen is
- De meeste plekken zijn m.i. bereikbaar voor gehandicapten en er wordt nog steeds aan verbetering gewerkt
- De nodige maatregelen zijn genomen
- Er is regelmatig overleg met de voorzitter van de gehandicaptenvereniging
- Er worden verscheidene faciliteiten geboden voor mensen met een beperking
- Er wordt op dit gebied veel gedaan maar het kan altijd nog veel beter.
- Er wordt veel aangeaan om zoveel mogelijk gebouwen en evenementen toegankelijk te maken
- Er zijn altijd verbeterpunten en soms moet een enkele keer erop gewezen worden. Maar men is er over het algemeen pro-actief mee bezig.
- Er zijn op diverse plekken in de stad voorzieningen getroffen die de toegankelijkheid voor gehandicapten verbeteren.
- Er zijn weinig tot geen obstakels (meer)
- Gehandicapten hebben meestal in gemeentelijke panden wel de mogelijkheden om gebruik te maken van toiletvoorzieningen.
- Genoeg maatregelen her en der
- Het duurt even maar uiteindelijk komen ze altijd met een oplossing
- Het is goed zo!
- Iets verbeterd is altijd goed in de goede zin
- Ik ben nog geen plekken tegengekomen waar ik niet naar binnen kan, hoewel ik slecht kan lopen.
- Ik bezoek met mijn broer in rolstoel de binnenstad. Geeft weinig problemen.
- Ik denk dat iedereen ook met handicap makkelijk de stad in kan.
- Ik heb zelf geen beperking. dus een geheel objectief oordeel is niet mogelijk. ik heb de indruk dat de gemeente goed haar best doet mbt die toegankelijkheid. verbeterpunten zijn er altijd.
- Lift is aanwezig
- Lift, geen drempels
- Meestal goed geregeld
- Men doet m.i. reeds voldoende hieraan
- Met rolstoel en rollator kun je hier op de meeste plaatsen goed bewegen
- Openbare ruimtes al goed toegankelijk
- Over het algemeen wel, maar er zijn altijd verbeterpunten
- Overal naast trappen rollbanen of liften, er wordt overal rekening gehouden met mensen met een beperking.
- Restaurants waar mensen met een beperking kunnen werken. Ik weet niet of dat van de gemeente uitgaat maar vind dit een uitstekend initiatief.

- Volgens mij zijn er inmiddels voldoende zaken geregeld (zie ook hierboven)
- Vrij moeilijk aan te geven
- Waar is deze niet toegankelijk ?
- We zijn op de goede weg
- Wordt goed beleid in gevoerd! Ik hoor weinig mensen klagen.
- Wordt sinds enige tijd meer aandacht aan besteed

Weet niet (41%)

Toelichting

- Toelichting:
- Je kunt gemakkelijk ingang vinden en overal is aan gedacht, minpunt zijn vaak de mensen die er werken.
  - Maastricht staat er bekend om een "publieksvriendelijke" stad te zijn en houd deze status goed vast, kijk maar.

2.1 Kunt u toelichten waarom u onze gemeente geen toegankelijke gemeente vindt? (n=80)

Toelichting (91%):

- Als ik een half uur op de website iets moet zoeken naar een antwoord vind ik dat ook een vorm van ontoegankelijk
- Als voorbeeld: hekjes op fietspaden, kasseien, fietsensituatie voor de Albert Heijn in de Helmstraat en voor de Zeeman op de Markt
- Ambtenaren-taal
- Beste voorbeeld is de Heugemerstraat in Maastricht. Het kloppende hart van de wijk is volkomen ontoegankelijk voor mensen met een fysieke beperking. Gemeente Maastricht is hiervan al jaren op de hoogte, op gesprekken met de buurt heeft de gemeente ontmoedigingsbeleid en smoesjes toegepast met een onveranderde ontoegankelijkheid van deze straat tot gevolg. Schandalig!
- Bijv. geen openbare toiletten
- Bijvoorbeeld de kinderkopjes in veel straten in het centrum.
- Bv weinig rolstoel toegankelijke toiletten, eerste vereiste voor deze mensen om er op uit te kunnen
- Bv zie toelichting vraag 4. Wat heeft de gemeente er wel aan gedaan?
- Centrum is moeilijk begaanbare. Dit heb gemerkt toen mijn kinderen nog in de kinderwagen zaten.
- Dat heb ik zo even al uitgetekend
- De ruimtes op de trottoirs zijn te smal en ook nog vaak, in de buitenwijken, gebruikt als parkeerplaatsen: de Postduifstraat
- De toegankelijkheid wordt zeer belemmerd door fietsen en scooters. Aan ieder verkeersbord, lantaarnpaal of hekwerk staan fietsen. Voor veel mensen is het onmogelijk om veilig het trottoir te gebruiken
- De trottoirs zijn zeer ongelijk hetgeen lopen voor mensen die slecht ter been zijn heel moeilijk maakt. En als er al een gladde strook is dan zetten winkeliers daar borden op.
- Diverse plaatsen zijn er geen verlaagde trottoirs of zijn doorgaande wegen geblokkeerd door ijzeren dwanghekken.
- Door gemeente wordt handicap soms zeer eng gedefinieerd waardoor kwetsbare burgers buiten de boot vallen en minder of niet kunnen participeren
- Een familielid zit in een extra grote elektrische rolstoel. Hij komt in Maastricht nergens binnen. Ook is er in Maastricht niet één openbaar toilet.
- Er is bv geen openbaar toilet
- Er is nog veel te verbeteren, zie mijn vorige toelichting.
- Er kan nog veel verbeterd worden
- Er wordt bij veel zaken mobiliteit veronderstelt
- Er wordt te weinig rekening gehouden met mensen die een beperking hebben die net niet ernstig genoeg is en zo tussen wal en schip vallen.
- Er zijn nog veel te veel gebouwen in de stad niet toegankelijk. Ook de infrastructuur is nog niet overall optimaal. Waarom zo'n verschrikkelijke klinkers om de Pathe bioscoop en Lumière te bereiken
- Er zijn nog zat plekken met hindernissen voor mensen met een beperkingen
- Er zijn op straat nog te weinig brede trottoirs waar je met een rolstoel kunt rijden
- Ga één middag met je elektrische rolstoel door/naar het centrum en je komt geradbraakt thuis
- Gebouwen zijn vaak niet aangepast, zelfs niet bij nieuwbouw of verbouwing.
- Handhaving op foutparkeerders en fietsen enz. moet beter

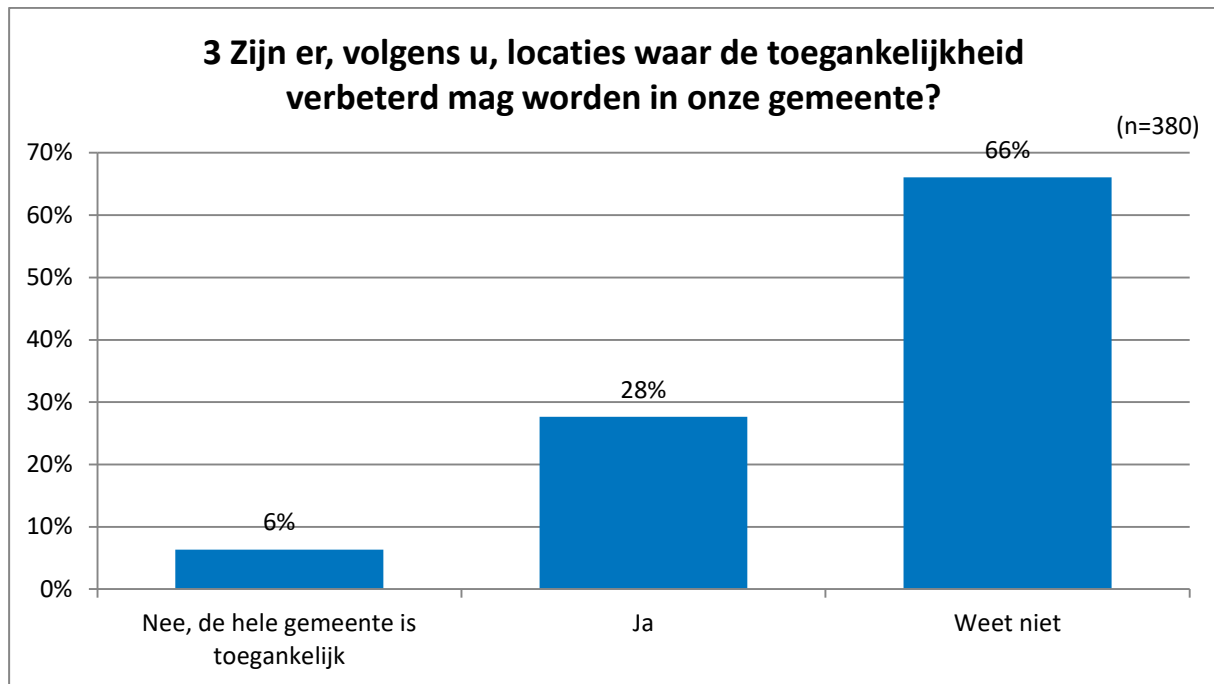
- Iemand uit mijn sociale omgeving, met een psychische aandoening, heeft al meerdere malen contact opgenomen met werkvoorziening podium24.nl afspraken werden nooit nagekomen waardoor hij kansen langs zijn neus ziet gaan.
  - In de gemeente gebouw en stadhuis te kleine liften voet iemand in rolstoel
  - Je weet niet eens waar je moet zijn en de lift in het nieuwe gemeentehuis is chronisch kapot (2x)
  - Kijk eens naar het onderwijs, kunnen daar leerlingen met een fysieke beperking terecht, zijn daar alle faciliteiten zoals toiletten e.d.
  - Kijk maar eens rond
  - Kijk naar locaties waar fietsen staan waardoor rolstoelers of anders gezinden niet kunnen gebruik maken van de stoep, bv Helmstraat.
  - Maastricht wil fietsstad zijn en om dit doel te bereiken hebben fietsers een voorrangspositie.
  - Mijn echtgenote is invalide en ondervind regelmatig slechte toegankelijkheid.
  - Nergens openbare wc en winkels zijn vaak niet toegankelijk
  - Omdat het voor gehandicapten moeilijk/lastig is om de oude binnenstad te bezoeken
  - Omdat ik het zelf meerderen malen constateer
  - Op veel plaatsen zijn kinderkopjes die door diverse voertuigen slecht kunnen worden genomen (scootmobiel b.v. Boschstraat en fietsers)
  - Overall zijn drempels en verhoogde stoepen, klinkers die niet goed liggen. Smalle trottoirs, veel lantaarnpalen staan in de weg.
  - Slechte WMO, langdurige zorg slecht
  - Stoepen zijn niet geschikt voor mensen in rolstoelen bijv.
  - Te veel afwijzingen
  - Te veel fysieke belemmeringen; afbouw sociale werkplaats als vangnet
  - Te veel wachttijd en formulieren.
  - Te weinig mogelijkheden te weinig kiezen in passend onderwijs
  - Teveel drempels e.d.
  - Teveel opstakels
  - Toegankelijkheid binnenstad zeer slecht
  - Toen de Gemeente zelf moest opdraaien voor die zorg, omdat die vanuit het Rijk niet meer werd gesubsidieerd, is de zorg behoorlijk verminderd.
-
- Trottoirs onbegaabaar door abtakels/trappen en geen lift op div. plaatsen (bv: ik bracht de winterjas ivm de actie: stadhuistrappen, dus niet bereikbaar voor invaliden
  - Vb. Het ontbreekt aan openbare goed toegankelijke sanitaire voorzieningen.
  - Veel oude gebouwen die niet toegankelijk zijn
  - Veel studentenfietsen blokkeren stoepen
  - Veel te weinig voorzieningen
  - Voor gehandicapten vaak moeilijk
  - Weinig invalide plekken. Stoepen die bezet zijn met fietsen.
  - Zie boven (2x)
  - ZIE BOVEN
  - Zie boven, dus niet alleen naar fysieke toegankelijkheid kijken!
  - Zie bovenstaande, daar komt nog bij dat er alleen commerciële zitplekken zijn voor ouderen die sneller vermoeid kunnen zijn. Er is nauwelijks meer gemeentelijk meubilair en daar waar dat wel is wordt het commercieel uitgebuit. Het ten gelde maken van alle plekken waar maar kan mbt terrassen i.p.v. publiek toegankelijke banken waar mensen zonder kosten te maken kunnen verpozen, is er nauwelijks. De jeugd heeft de parken ontdekt om te verblijven en zitten daar op de grond, er zou een
  - Zie hieronder

- Zie mensen met rolstoelen en rollators vaak hannesen door fietsen op stoepen.
- Zie toelichting vr 5
- Zie toelichting vraag 5
- Zoveel slechte fietspaden en voetpaden

Weet niet (9%)

Toelichting

- Toelichting:
- Daarnaast: Het is ongelofelijk asociaal dat ambtenaren die te maken hebben met de publieke sector slechts 1x per week (!!), op donderdag tot 19 uur, open zijn voor de inwoners. Winkels worden geacht open te zijn 7 dagen per week, in de zorg begint de ORT-toeslag pas op zaterdag 12 uur omdat, zo krijgt iedereen te horen, we op weg zijn naar een 24 uurse economie. Voor ambtenaren gelden duidelijk andere regels. Schandalig!
  - Door die voorrangpositie worden m.n. ouderen, slechtziende, rolstoelers, mensen met een rollator en mensen met een kinderwagen in gevaar gebracht. Door dit beleid te hanteren heeft het gemeentebestuur een situatie gekweekt, die op dit moment onhoudbaar is. Overal staat het oud ijzer gestald, behalve in de stallingen die hiervoor zijn gebouwd.
  - Er moet voor bewoners van de gemeentes in Limburg meer voorlichting gegeven worden over psychische zieke mensen, deze mensen worden te veel gestigmatiseerd, ze zijn niet gek maar ziek.
  - Ik kan naar bovenstaande vraag verwijzen. Medewerkers aan de loketten moeten het leuk vinden om mensen te helpen en niet alleen daar zitten omdat het moet. Jammer dat ik dit moet zeggen want er zijn uiteraard ook medewerkers die het gewoon heel goed doen.
  - In hoeverre is dit een must en wat willen de beperkte mensen zelf? Iemand met een beperking die een capaciteit heeft van 50% kan geen loon van 100% krijgen, dat is niet fair tegenover niet beperkte mensen. Positieve discriminatie kan heel schrijnend zijn en de verhoudingen scheeftrekken.
  - Zie bovenstaande, daar komt nog bij dat er alleen commerciële zitplekken zijn voor ouderen die sneller vermoeid kunnen zijn. Er is nauwelijks meer gemeentelijk meubilair en daar waar dat wel is wordt het commercieel uitgebuit. Het ten gelde maken van alle plekken waar maar kan mbt terrassen i.p.v. publiek toegankelijke banken waar mensen zonder kosten te maken kunnen verpozen, is er nauwelijks. De jeugd heeft de parken ontdekt om te verblijven en zitten daar op de grond, er zou een veel interessantere multifunctionele ruimte te maken zijn van de publieke ruimte door meer zitplekken en minder commercie. De stad moet zich niet alleen prostitueren als plek waar flink verdiend kan worden aan parkeergarages, precario rechten voor terrassen en markt vergunningen etc. Maar het gemeentebestuur moet nadenken over het inrichten van de gemeente, ook buiten het centrum, op een manier waarbij er interactie komt tussen verschillende burgers en inwoner en niet alleen bezig zijn met het aantrekken van nog meer toeristen, dagjes mensen tijdelijke bezoekers etc. Die zijn natuurlijk welkom maar Maastricht als centrum gemeente moet ook de eigen inwoner betaalbare woonruimte en leefbare publieke ruimte bieden.

Op vraag "6 Zijn er, volgens u, locaties waar de toegankelijkheid verbeterd mag worden in onze gemeente?" antwoordt 66% van de respondenten: "Weet niet".

Ja, namelijk:

- Alle locaties van de gemeente
- Alle trottoirs, die staan vol met fietsen, scooters, foutparkeerders, etc.
- Alles in de binnenstad
- Bij de school worden de stoepen nals parkeerplaats beschouwd (borgharen). mensen met rollator o.d. moeten naar de rijweg
- Bij de terrassen,
- Bij horeca veel toiletten biven of beneden
- Bij winkels en horecagelegenheden wordt er te weinig rekening gehouden met mindervaliden.
- Bijna overal!
- Bijna overal.
- Binnenstad (2x)
- Binnenstad garages
- Boschstraat, Gubbelstraat, Grote Gracht en Helmstraat zeer slecht toegankelijkheid
- Bruggen, bredere fietspaden en bredere trottoirs
- Bussen, winkels.
- Capucijnenstraat
- Cebtrum
- Centrum (2x)
- De b
- De genoemde punten in voornoemde uitzending
- De hele binnenstad
- De kinderkopjes in de stad zijn mooi, maar er moet overal een strook langs zijn waar je met een rollator of rolstoel kunt rijden.
- De kinderkopjes in het centrum.
- De regenafvoer op .de plaatsen waar rolstoelers e.d moeten oversteken gelijk maken met de weg
- De stoepen

- De stoepen in het centrum, als je aangewezen bent op een rolstoel of scootmobiel dan is het onmogelijk om dit via de stoep te doen. Fietsen, reclameborden, geparkeerde auto's etc.
- De straten in de binnenstad mochten wat egaler zijn en daarmee beter onderhouden worden zodat minder validen minder kans hebben op vallen en struikelen (mensen zonder een beperking overigens zouden er ook baat bij hebben)
- De toegang tot werk via Podium24.nl verder heb ik geen fysieke locaties die verbeterd mogen worden ik kom als inwoner van Maastricht nauwelijks in de stad buiten mijn eigen wijk.
- De trottoirs waar overal fietsen staan en waar dan een normale doorgang voor anderen niet meer mogelijk is.
- De trottoirs zodanig aanleggen, dat bijvoorbeeld mensen met een rollator gemakkelijk van de straat op de stoep kunnen komen in plaats van allerlei capriolen te moeten uithalen
- De zeer gladde steentjes die de grens vormen tussen straat midden in het centrum en de zijkanten. Deze zijn voor lichamelijk beperkten (en zelfs mensen zonder beperking zeer glad.
- Diverse
- Entre deux
- Er zijn meerdere locaties aan te wijzen.
- Gehele binnenstad en niet alleen het stationplein
- Gehele gemeente
- Gemeentehuis, hotels, bioscoop, theater, de passerel (lift veel te klein en wordt door teveel andere mensen, bv met de fiets gebruikt, bij rotonde's is het al moeilijk voor mensen goed te been, maar zeker voor mensen met een beperking, de groene looper brengt al problemen met zich mee door fietsers en langzame deelnemers bij elkaar te laten fietsen, de bruggen, bij de brug bij plein 92 is de lift ook veel te klein en wordt teveel door anderen gebruikt, bij feesten etc worden de gehandicapte parkeerplaatsen af gesloten, over het algemeen zijn er te weinig gehandicapte parkeerplaatsen en is er veel misbruik, waar beter op gelet kan worden
- Grote gracht, gebied natuurhistorisch museum.
- Grote Gracht. Brusselsestraat. Oude tweebergenpoort het nog steeds draaien van taxi., politie, gemeente en scootmobiel die levens gevaarlijk van alle kanten kunnen worden aangereden
- Hele binnenstad (fietsen, uitstallingen, terrassen die doorgang blokkeren)
- Hele lijst al meerdere malen aan gemeente bekend gemaakt door gehandicapten
- Het centrum , de stukjes natuur langs de Maas , het stations gebied.
- Het stadhuis op de markt
- Heugemerstraat postcode 6229
- Hoge stoepranden rechtstraat
- Horeca, openbare toiletten
- Horecagelegenheden.
- Huisartsen zwemba
- Ik denk in het algemeen dat er zeker nog verbeterpunten zijn
- In de binnenstad, bij sommige winkels, waar grote reclameborden buiten staan e.d.
- In de horesca daar moet ondernemer zelf zorg dragen echter is vaak een financiële reden het struikelblok
- In de winkels, horeca en alle gemeentelijke instellingen
- In Luilekkerland Randwycksingel, die doen doen dus echt alleen wat ze zelf vinden
- Ja, b.v. de Brusselse straat: de sterk afhellende trottoir, waardoor een rollator of een scootmobile moeilijk r wordt en het veel inspanning kost om de rollator of scootmobile te kunnen besturen; over de straat is het gevaarlijk, wegens de bestrating (kinderkopjes) vaak snel racende fietsers.
- Kan zo niet een bepaalde plek aanwijzen, maar er zullen ongetwijfeld nog plekken zijn waar aan gewerkt moet worden (indien mogelijk)
- Klein voorbeeld: kinderkopjes bij bruggetje nabij Fort Willemweg en Bosscherweg

- Maastricht is zeer onvriendelijk voor rolstoelgebruikers. De bestrating in de binnenstad (de kinderkopjes) zijn zeer onaangenaam als je in een rolstoel zit.
- Meer spreiding van scholen.
- Menige stoep is te smal en geparkeerde fietsen belemmeren
- Met name de binnenstad is voor mensen met een beperking slecht toegankelijk. Ga maar eens met een rolstoel over de keitjes rijden.
- Met name het Stadhuis is voor mensen met een beperking moeilijk bereikbaar
- Minder trappen. Meer liften
- Niet met alle punten bekend, dus geen algemeen oordeel
- Omgeving van station voor kortstondige boodschappen. Die ondergrondse fietsparking is dan niet geschikt. Scooter en fiets moet voor korte periode bovengronds kunnen.
- Ontelbare trottoirs, moeilijke toegang openbare gebouwen (zie voorbeeld bij vorige vraag!!)
- Oude stadhuis
- Overal
- Overal waar de bushaltes zijn verdwenen
- Overheid in het algemeen.
- Pathe Bioscoop, Lumiere, groot aantal winkels, Kumulus, etc.
- Scholen, onder andere
- Somige delen van de binnenstad waar verkeer komt en de stoep veel te smal is. Bijv. Pieterstraat.
- Start eens met alle brieven/mails die uit gaan. Contoleer of alles in simpele bewoordingen geschreven is.
- Station Maastricht
- Stoepen, parkeerplaatsen
- Stoepen.
- Straten in centrum die vol staan met fietsen, toegankelijkheid in enkele winkels
- Te veel om op te noemen. Meersenerweg b.v, en er er zijn er veel meer. Laat onze wethouder van (Im?) mobiliteit eens een paar dagen de hele gemeente doorfietsen, zal hij veel van leren!
- Theater aan het Vrijthof
- Toelichting
- Veel hoek stoepen niet verlaag
- Veel particuliere zaken, restaurants en winkels
- Veel te veel gemotoriseerd verkeer in de stad.
- Veel winkels en kapotte straten/trottoirs
- Verkeershinder, geluidsoverlast, trottoirs vol met fietsen.
- Vervoer bv, bereikbaarheid gebouwen
- Voetpaden
- Voornamelijk de trottoirs zijn moeilijk toegankelijk
- Waar mensen met hun klachten ook echt gehoord worden en daadwerkelijk ook iets mee gedaan wordt en niet op een stapel laten liggen en vervolgens er niks mee doen.
- Waarom moet overal maar muzak gedraaid worden?
- Website
- Weg met de kinderkopjes,
- Wegbedekking, stoepen en fietspaden,
- Winkelgebieden en winkels in het bijzonder
- Winkels en veel horeca
- WMO, langdurige zorg
- Zie 5.1
- Zo ongeveer bij elke stoep.
- Zoals eerder omschreven handhaven op het op de stoepen parkeren van auto's!

Toelichting

Nee, de hele gemeente is toegankelijk

- Het is evenwel moeilijk om dit in het oude deel van de stad ook zo te noemen. Ik realiseer mij echter dat het karakter van het oude Maastricht zou wegvallen indien er iets aan de oude straatklinkers gedaan zou worden.

Ja, namelijk:

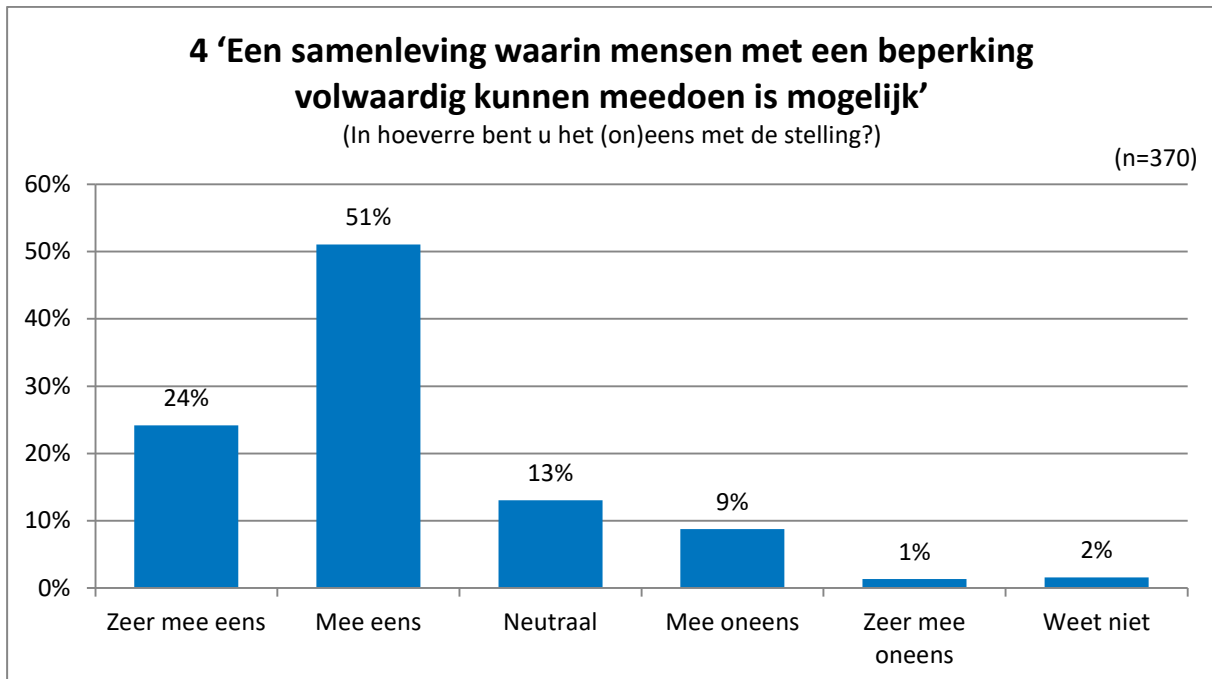
- Aanleiding tot gevaarlijke situaties omgeving Markt, Mosae Forum, Hasselt en Kesselskade, af en oprit Servaasbrug enz zeker voor mensen met n beperking.
- Bovendien is Maastricht in zware overtreding door zondagsarbeid. Het is waarachtig slavenarbeid, dat die jongens verrichten - net als bij de A-2 tunnel - uitbuiting
Die buitenlandse jongens kunnen geen kant uit omdat ze ver van huis zijn en wat moeten ze anders doen, want in Maastricht is voor hen niets te beleven, Ze waren liefst zo gauw mogelijk thuis. En hun Bazen zoeken telkens maar naar nieuwe opdrachten. WIE KOMT VOOR DIE MANNEN OP
- De Heugemerstraat in de wijk Heugem. Probeer eens met een rolstoel de straat van begin tot einde door te rijden. Je wordt gelanceerd door de kuilen in de weg, van de weg gereden omdat je de stoep niet op komt of omdat die te smal is of omdat die er ontbreekt of je hebt eenvoudigweg overal pijn omdat je door de slechte weg helemaal door elkaar wordt geschud.
- Extra onderzoek verdient de gehele binnenstad waar met name de stoepen e.d. zeer slecht zijn bestraat waardoor mensen met een beperking beperkt gebruik van kunnen maken.
Extra aandacht verdient o.a. Het O.L.V. Plein hetgeen zeer slecht begaanbaar is voor rolstoelen, zeer slechte bestrating
Extra aandacht verdienen met name de Horeca panden in de binnenstad welke eveneens zeer slecht bereikbaar zijn voor rolstoelen
- Het herhaald opbreken en weer dichtgooien van straten en stoepen is waarschijnlijk nodig echter repareer het weer goed, blijf het onderhouden want de losse stenen, de gaten in de straten, de "gleuven" tussen de stenen zijn vaak gevaarlijke obstakels. O.K. Maastricht is een oude stad en vroeger was het niet belangrijk, minder validen kwamen niet buiten en dames droegen geen elegante schoenen. De paarden merkten niets van de hobbels maar, de oudere huizen zijn ook moderner geworden, hebben elektra en verwarming, kortom zij met hun tijd meegegaan. Waarom de bestrating dan niet. Het mogen rustig keitjes blijven maar dicht de voegen en de gaten dan blijft het mooi en toegankelijk voor iedereen.
- Het is niet realistisch om te denken dat mensen met een beperking overal terecht kunnen, dat is maatwerk. Ze kunnen in het algemeen alleen in beschermde omgevingen werken en dat vraagt extra inspanningen en brengt extra kosten met zich mee. Willen we dat. Ik ben heel erg voor denken in verhoudingen en kans van slagen. Vrijwilligerswerk zou een goede optie zijn om mensen met en beperking te laten participeren, als ze dat zelf ook zien zitten. Dit is meestal onbetaald werk dat eigenlijk betaald zou moeten worden.
- Het word tijd dat er een grote mediacampagne komt om de mensen weer bewust te maken hoe ze zich ook in het verkeer dienen te gedragen. Een ieder doet maar wat hij zelf wil en maakt zijn eigen regels. Verkeersregels worden genegeerd en niemand durft er een ander op te wijzen, als hij zich niet aan de regels houdt. We zijn zover in dit land gezonken, dat je als je een opmerking maakt, een klap voor je kop kunt krijgen.

- Ik wandel regelmatig met mijn oma op diverse plaatsen in de omgeving Brusselsepoort. 95 jaar en een rollator. Als ik een gulden kreeg voor al de keren dat ze met haar wielen vast kwam te zitten als ze een stoep op/af wil, dan was ik in euro's miljonair geweest. Sterker nog; één van de plaatsen waar het altijd prijs is, is recht voor een parkeerautomaat. Als dat geld, waar de gemeente tonnen aan verdient nu eens uitgegeven zou worden hieraan.....
- Openbare gebouwen en zaken met trappen.
- Probeer eens een ambtenaar of ander overheidsfiguur telefonisch te bereiken. In 90% van de gevallen zijn ze afwezig, of in vergadering of hebben nog honderden andere smoesjes. Frustrerend voor alle mensen die hulp, op welke manier dan ook, nodig hebben.
- Stads kantoor boven schept afstand, nog niet eens iemand onder aan de balie
- Vaak zijn er hoge drempels of trapjes die moeilijk bereikbaar zijn voor mensen met een rollator, stok, rolstoel en ook kinderwagens.

Weet niet

- Er valt altijd wel iets te verbeteren maar in doorsnee is het goed
- Ik heb er zelf gelukkig niet mee te maken gehad, dus ik kan er niet goed over oordelen.
- Ik weet niet eens waar alle kantoren gelegen zijn, daarom weet ik niks over de toegankelijkheid. Maar het stads kantoor weet ik wel, het is een complete Odyssee voor een bejaarde om daar te geraken, auto tegen 10 Euro of zo kwijt te worden, echt uitstekende roltrappen op, de levensgevaarlijke oversteek en ten kantore gearriveerd, de lift die kapot is. Eenmaal boven (ik heb U de afspraakprocedure bespaard) wachten tot het loket vrij is. Een door een duur modehuis geklede tiepmiep bekijkt je met een gezicht van "stroont wee heet dié ch gesjete" en controleert of je niks vergeten bent zodat ze je met een duim naar beneden weg kan sturen. Kortom, het is sowieso al vreselijk dat dat op een verdieping is en de bediening is zwaar beneden peil. Maar de inrichting, al is deze inmiddels wat soberder gemaakt, is poepiesjiek, van onze moeizaam vergaarde duiten. Bah.
- Zal de ontoegankelijkheid zeker wel eens tegenkomen. Waarbij ik denk: 'hmm, kan beter!!
- Zie mijn antwoord op vraag 5.

Een samenleving waarin iedereen volwaardig mee kan doen, dat is het ideaal van MEE. MEE is een organisatie die mensen met een beperking ondersteund.

Op stelling 7 'Een samenleving waarin mensen met een beperking volwaardig kunnen meedoen is mogelijk' antwoordt 75% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 10% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (51%) is: "Mee eens".

Toelichting

- Zeer mee eens**
- Behoort tot de rechten van de mens
  - Daar streef ik naar; Occupation Just Communities > dwz dat iedereen moet kunnen deelnemen en inclusief is in de community, dat moet kunnen
  - DIT IS HERHALING VAN ZETTEN.
  - Ieder mens is uniek. Ieder mens heeft capaciteiten. De kunst is juiste capaciteiten te vinden en te gebruiken. Er gaat nog steeds teveel talent verloren.
  - M
  - Moet een voorwaarde en recht zijn voor iedereen!!
  - Wij dienen er samen op te letten, dat deze mensen geholpen worden.
- Mee eens**
- 100 % zal echt niet lukken, er zullen altijd (combinatie van) beperkingen zijn waar je helaas niets aan kunt doen.
  - B.v. een echt fietspad aan te leggen met geasfalteerde ondergrond en voorzien van een kleur, zodat het opkomend verkeer duidelijk wordt gemaakt, dat dit een fietspad. Dat is nodig, omdat vaak opkomend verkeer over de huidige fietsstrook door racet!
  - Daar moet naar toe gestreeft worden.
  - Deze keer weet ik te weinig over de vragen die u stelt.
  - Er moeten wel prioriteiten worden gesteld. . Er zijn zaken die sneller moeten worden geregeld zoals stop stijging CO2,

- Heel vaak merk ik dat slecht zienden of blinde mensen of mensen die slecht horend of doof zijn altijd afhankelijk zijn van de hulp van andere personen. b.v. bij bushaltes.
- Het is me niet duidelijk wat met de term 'volwaardig' bedoeld wordt. Als de nadruk op 'waardig' ligt, dan moet voor iedereen, OOK mensen met een beperking, mee kunnen doen. Als de nadruk op 'vol' ligt, dan zal niet iedereen volledig mee kunnen doen als gevolg van de beperking. Waar het om gaat is dat IEDEREEN een zinvolle dagbesteding heeft en dat er daarbij voor IEDEREEN voldoende sociale contact zijn. In een maatschappij waarin steeds meer taken, vanwege efficiëntie, geautomatiseerd worden, mag dat de maatschappij best wat/veel kosten.
- Het is noodzaak om ook rekening te houden met mensen die een beperking hebben. Ook zij hebben talenten.
- Indien heel veel mensen van hun voetstuk afkomen en elkaar helpen, alleen dan is dit mogelijk. Alleen, dat zal niet gebeuren. Maar, in principe is het mogelijk.
- Investeren in werkgelegenheid.
- Maar dat moet er wel bereidheid daartoe bestaan aan de zijde van de valide mensen.
- Maar wat is volwaardig? Wie bepaalt dat? Ik denk dat je dat ten eerste aan mensen met een beperking moet vragen. Maar het is meestal zo dat mensen zonder beperking voor de kosten van de mogelijkheden van mensen met een beperking opdraaien, dus die moeten het uiteindelijk voor het zeggen hebben. En dan moet je weer kijken naar de verhoudingen, het mag niet ten koste gaan van de vitaliteit van de mensen zonder beperking.
- Terug naar de normen en waarde zoals ze altijd zijn geweest. Beginnen op de lagere school de kinderen deze zaken weer bij te brengen. Leer hen maar weer, wat een begrafenisstoet is, wat een invalide voertuig is, maak de kinderen weer bewust dat we in deze maatschappij samen moeten leven. Schrap de Liberale gedachten van eigen verantwoordelijkheid, want dit werkt niet.
- Voor iedereen is er een plek in dit leven! Zonder enige twijfel. Als er alleen maar eens een goede "wil" kon zijn.
- Wat betekent deze domme vraag. Vanzelfsprekend. Wil men het hele onderzoek over de stelling van vraag 7 hiermee een open deur trappen?

Neutraal

- De organisatie MEE is mij niet bekend maar een samenleving waar iedereen volwaardig kan meedoen is zal nooit mogelijk zijn.
- Er zal altijd een groep zijn die niet mee kunnen
- Het is vaak vreemd dat het meedoen aan de maatschappij door/van mensen met een beperking niet kunnen /mogen meedoen. Tegelijkertijd is het omgekeerde ook vaak waar. Het is niet reël om te denken dat IEDEREEN moet kunnen meedoen. Het begint al bij de geboorte van een persoon. Hoe ontwikkelt deze zich. Als later een 'beperking' te voorschijn komt, moet men roeien met de riemen die hij/zij heeft. En ja, er kan niet altijd een oplossing gevonden worden, doch bedrijven-instituten kunnen event. wel een aanpassing doen. Het is denken in mogelijkheden. WAT kan iemand met een beperking wel, wat niet. Is er gelegenheid voor? (Toekomstige) bedrijven toegankelijker maken is een 1e vereiste. Ik geloof in de kracht van de mens. Als je er wil komen kom je er wel. Maar er blijft altijd een groep die helaas door zware handicap langs de lijn blijft staan.
- Ik heb te weinig kennis om dit te kunnen beoordelen. Mensen naar kennis en kunde mee laten doen is zeker mooi maar met sommige beperkingen gaat dit gewoon niet.

- Natuurlijk moet iedereen zoveel mogelijk kunnen meedoen. Doch we moeten ook reëel blijven, hoe moeilijk t soms ook is., Niet alle mensen met (zware) psychische kunnen helaas niet meedoen. Belangrijk is dat deze mensen niet alleen gelaten worden.
  - Volwaardig kan NOOIT! Een blinde kan nooit schilderen.....
  - Volwaardig meedoen zal toch voor sommige mensen met een beperking een Utopia zijn , maar men moet ze zeker niet vergeten en ze een kans geven om zo ver als mogelijk me te doen .
- Mee oneens
- Een beperking blijft een beperking. Er blijft altijd een categorie afhankelijk van steun.
  - Gemeente mag in mijn ogen wel wat meer doen voor mensen met (lichamelijke) beperking (zoals ik) die afhankelijk zijn van hun auto. Men promoot om met fiets en OV naar de binnenstad te gaan, maar vele mensen met een (lichamelijke) beperking is dat niet mogelijk. Parkeergelegenheid zijn er weliswaar "genoeg" maar de kosten om te parkeren rijzen de pan uit. Is gewoon niet te betalen en dan heb ik het niet alleen over de parkeergarage onder het Vrijthof. Op dit punt mag de Gemeente wel eens wat meer over nadenken over het volwaardig meedoen.
  - Helaas zal het altijd zo zijn dat mensen met een beperking niet overal aan mee kunnen doen, maar datzelfde geldt voor mensen zonder beperking. Er zijn legio redenen of oorzaken te bedenken waardoor niet iedereen altijd overal aan mee kan doen. Dat moet niet erg gevonden worden. Dat is onderdeel van het leven.
  - We moeten alle mogelijkheden benutten zodat mensen met een beperking aan het maatschappelijke leven kunnen deelnemen maar hun volledig laten meedoen zal dat moeilijk blijven
  - Weinig functies kunnen door hun vervuld worden
- Zeer mee oneens
- Dat is toch per definitie zo bij een beperking. Anders is er geen beperking... stomme vraag
  - De gemeente houdt dit tegen door er géén geld aan uit te geven.
  - Iemand met een beperking kan nooit volwaardig meedoen. Wel kan men de mindere prestatie accepteren
  - Je kan niet voor alle partijen een veilige stad hebben. Als je voor doven, blinden enz de stad aanpast gaat de veiligheid voor de gezondenden achteruit.
- Weet niet
- Dat hangt af van de aard van de beperking.
  - Zoek definitie van volwaardig...

3. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TIP Maastricht
Onderwerpen	:	Toegankelijkheid
Enquêteperiode	:	11 oktober 2018 tot 23 oktober 2018
Aantal respondenten	:	393
Foutmarge	:	4,9% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Aantal vragen	:	10
Gemiddelde duur invullen van enquête	:	2 minuten en 21 seconden
Rapportagedatum	:	23 oktober 2018

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.